

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Quid sentiant Scotus, & Nominales. c. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

riorum solum esse potest circa questionem, *An est*, fides enim est aut assensu cogitare, ut ait Augustinus libro primo de prædestinatione Sanctorum ca. 2. assensus autem mysteriorum, in via solum est circa questionem, *An est*, non circa ipsum quod quid est, cuius nullam adhuc notitiam habemus: nomina enim Dei ostendunt nobis in via ipsum, *An est*: non ipsum, *Quid est*, ut disp. 57. c. 2. notauimus. Cæterum Spiritum Dei in multis Raymündum habuisse, indicant scripta eius de Philosophia amoris, de amico, & amato, & magnarum contemplationum, aliaque multa: potuit tamen in aliquibus non ex Dei Spiritu, sed ex proprio cerebro aliqua depromere, quæ licet Catholica essent, & vera, durius tamen, quam par erat, ab eo dicerentur, & explicarentur.

DISPUTATIO CXXXIV.

An Deireuelatione communicari possit viatori notitia quiditativa huius mysterij.

Status questionis. cap. 1.

Quid sentiant Scotus, & Nominales. cap. 2.

Vera sententia Durandis & Capreoli. cap. 3.

CAPUT I.

Status questionis.

CONTRouersia præcens non est, an homini possit communicari notitia quiditativa, & propria Dei; sed an manenti in statu viatoris hæc possit communicari: viatoris autem nomine intelligimus, non hominem in carne mortali, sed nondum videntem Deum ea clara, & intuitiva notitia, qua creatura rationalis beata constituitur. Itaque difficultas est, an media aliqua visio possit intellectui creato communicari, quæ nec sit clara & intuitiva, ut animam beæ, nec sit per alias species, sicut illa, quam habemus ex creaturis deductam, sed quiditativa quidem, & propria ipsius, nondum preueniens ad rationem intuitiuam, quæ ob id abstractiuam dicamus. Dicitur enim quædam notitia abstractiua, etiam si propria, & quiditativa sit; quædam autem intuitiua, ut explicat Gabriel in prima questione prologi art. secundo notatione 2. abstractiua quidem, quæ abstrahit rem ab esse, & existentia: sicut cum aliquis cognoscit rosam non existentem propria specie & conceptu. Cum enim hæc cognitio non terminetur ad rem existentem, sed ad eam secundum se, dicitur ab Scholasticis notitia abstractiua. Illa vero quæ non solum est propria rei, sed fertur in illam ut existentem, dicitur intuitiua. Alio modo Scotus definiuit utramque in secundo distinctione 3. questione 9. quæ incipit: *Secundo quero*. §. *Ad questionem igitur*, inquit enim, notitiam abstractiuam illam esse, quæ non tantum fertur in rem abstractiuam ab esse, sed etiam à præsentia: itaque licet intellectus proprio conceptu intelligat rem, etiam ut existentem, si tamen non feratur in illam, ut præsentem, non dicitur illam intueri. Sicut astrologus, qui cognoscit euidenter eclipsim in alio hemisphærio, dicitur habere solum abstractiuam notitiam: contra vero, qui non solum cognoscit rem existentem, sed etiam præsentem, dicitur intuitiuam illius habere notitiam. Mihi tamen, quamuis hæc controuersia de voce videatur, magis probatur sententia Gabrielis, ut intuitiua notitia dicatur

Quæ sit abstractiua notitia Dei, quæ intuitiua.

ea, quæ fertur in rem cum sua existentia in propria differentia temporis: & ita scientiam futurorum, cum habetur per propriam speciem, esse appellandam intuitiuam: quia fertur proprio conceptu in rem cum propria existentia pro sua differentia temporis: hoc enim postulat cognitio intuitiua, ut feratur in res existentes, prout ipse sunt aut futuræ sunt: non autem alio modo.

Hæc nunc dixisse sufficiat, ut sententias Doctorum intelligamus: nam capit. 3. nostram explicantes, propriam differentiam intuitiuam, & abstractiuam notitiæ subiiciemus.

CAPUT II.

Quid sentiant Scotus & Nominales.

SCOTUS loco allegato & in 4. dicitur 49. quæst. 11. in ea est sententia, ut affirmet, non solum homini viatori peculiari lumine illustrato posse Deo concedi notitiam Trinitatis euidentem, & propriam abstractiuam, quæ ad intuitiuam non pertingat, verum etiam Angelum virtute propria ea habere potuisse per speciem à Deo infusam, quam quodammodo super naturalem, quodammodo naturalem appellat; naturalem quidem quia est ad eliciendum actum ordinis naturalis; supernaturalem vero, quia est à Deo libere infusa, & non necessario, nec ab obiecto naturali derivata. Ita explicat in ea quæst. §. *Ad rationem primam opinionem* ad quartum argumentum, & in §. *Ad questionem*, consentit Maior in secundum d. 3. q. 5. conc. 5. & q. 3. prologi, idem affirmat Balfus q. 1. prologi art. 2. §. *sed quicquid*. & §. *explicatio*. Petrus Alliaccensis in primum qu. 1. prologi art. 3. & 4. sed hi quatuor solum asserunt, huiusmodi notitiam, quam dicunt posse communicari, esse solum supernaturalem: addit vero Gabr. veritatem Theologicarum contingentiam, ut mysterij incarnationis, dari non posse in hac vita euidentem illam notitiam: bene tamen earum veritatem quæ necessariæ sunt, ut mysterij Trinitatis & eorum, quæ ipsum consequuntur.

Primum igitur, nempe dari posse notitiam illam abstractiuam mysterij Trinitatis probatur: quia abstractiua notitia prior est suapte natura, quam intuitiua: prius autem potest esse sine posteriori. Deinde, Deus potest quacumque notitiam intuitiuam conferuare in absentia obiecti: ergo potest efficere, ut quæ erat intuitiua, sit abstractiua, sicut ex definitione utriusque colligitur. Hanc vero notitiam posse esse naturalem, per speciem naturalem, eo modo, quem diximus, non probat Scotus, sed solum id asserit: nec vi deo qua ratione probari possit. Alterum, quod addit Gabriel, sic ipse probat: quia notitia abstractiua veritatum Theologicarum necessarium non supponit notitiam intuitiuam ipsius Dei, sed solum notitiam creaturarum, hanc autem habere potest homo: ergo & notitia abstractiua ipsius Dei ei communicari potest. At vero notitia abstractiua veritatum Theologicarum necessarium non supponit notitiam intuitiuam ipsius Dei, sed solum notitiam creaturarum, hanc autem habere potest homo, ergo & notitia abstractiua ipsius Dei ei communicari potest. At vero notitia abstractiua veritatum Theologicarum contingentium supponit intuitiuam ipsius Dei, ergo illæ hac non potest abstractiua illa communicari, ut